

Självständigt arbete i Krigsvetenskap (15 hp)

Författare:		Program/Kurs:
Karl Askervall		SA VT2012
Handledare:		
Håkan Gunneriusson	Antal ord: 12503	

Talibanerna som organisation

En studie av strukturen på styret av talibanernas organisation 2009.

Sammanfattning:

Sedan attacken på USA 11 september 2001 har åtskilliga rapporter skrivits om Talibanerna för att skapa underlag för styrkorna som bekämpar dem. Syftet med uppsatsen är att försöka åskådliggöra en struktur på styret av talibanernas organisation 2009 och förklara varför de hade denna struktur på styret med utgångspunkt i den religiösa utbildningen. Och i och med detta bidra till forskningsläget om talibanerna. Frågeställningen som besvaras i uppsatsen är: *Vilken struktur hade styret av talibanernas organisation 2009 och varför hade styret denna struktur?* Denna frågeställning löses ut av följande 2 frågor: *Fråga 1 - Kan strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 beskrivas med hjälp av en strukturell organisationsteori? Fråga 2 - Kan den religiösa utbildningen vara en förklaring till denna struktur på styret?*

Med hjälp av en strukturell teori om organisationers form och två sociologiska teorier som behandlar varför människor och grupper handlar som de gör utifrån deras bakgrund ska jag försöka uppfylla uppsatsens syfte och beskriva hur strukturen på styret av talibanernas organisation såg ut 2009 och förklara varför den såg ut så.

Uppsatsen använder en kvalitativ metod där divisionaliserad organisation, habitus och den dolda läroplanen används som teorier. I den första analysen som svarar på den första frågan görs en fallstudie på ett dokument som beskriver regler och förhållningssätt för talibanerna under Mullah Omar med hjälp av divisionaliserad organisation. Därefter för att svara på uppsatsens andra fråga analyseras talibanernas habitus utifrån den religiösa utbildningen för att sedan analyseras med hjälp av Pierre Bourdieus habitusteori och Donald Broadys den dolda läroplanen.

Resultatet av analyserna visar att strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 till stor del kan beskrivas med teorin om divisionaliserad organisation och att habitusteorin med stöd av den dolda läroplanen kan ge en förklaring till varför deras styre hade denna struktur 2009 utifrån de enskilda individernas religiösa utbildning i södra Afghanistan och Pakistan.

Nyckelord: Taliban, Rules and Regulations for Mujahidin, Mullah Omar, Divisionaliserad organisation, Habitus, Habitusteorin, Den dolda läroplanen, Islam.

The organisation of the Taliban

A study of the structure of the rule of the Taliban organisation 2009.

Abstract:

Since the attack on The United States of America September 11 2001 numerous reports has been written about the Taleban to provide information to the forces fighting them. The purpose of my thesis is to try to illustrate a structure on the rule of the Taliban organisation 2009 and explain why they had this structure on their rule based on religious education. And by this contribute to the current research about the Taliban. To fulfil this purpose I will answers the following question in the thesis: *What structure did the Taliban have on the rule of their organisation in 2009 and why did the rule have this structure?* This main question will be answered through two sub questions: *Question 1 – Can the structure of the rule of the Taliban organisation 2009 be described by using a structural theory about organisations?* *Question 2 – Can the religious education be an explanation to this structure of their rule?*

With the help of one structural theory about organisations and two sociological theory's that concerns why people and groups act the way they do based of their background I will try to fulfil the purpose of the thesis and describe the structure of the rule of the Taliban organisation 2009 and explain why the rule had this structure.

The thesis uses a qualitative method and divisionaliserad organisation, habitus and the hidden curriculum as theories. In the first analyse that answers to the first question I make a case study on a document that describes rules and regulations for the Taliban's under Mullah Omar using Henry Mintzbergs theory of divisionaliserad organisation. Thereafter to answer the second question I first analyse the Taliban habitus based on their religious education. Then I continue the analysis using Pierre Bourdieus theory of habitus and Donald Broadys the hidden curriculum.

The result of the two analyses shows that the structure of the rule of the Taliban organisation 2009 can be described fairly well using the theory of divisionaliserad organisation. It also shows that the theory of habitus with the support of the hidden curriculum can give an explanation to why their rule had this structure 2009 based on the individual's religious education in southern Afghanistan and Pakistan.

Key Words: Taliban, Rules and Regulations for Mujahidin, Mullah Omar, Divisionaliserad organisation, Habitus, The theory of habitus, The hidden curriculum, Islam.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning & Nyckelord.....	1
Abstract & Keywords.....	2
Innehållsförteckning.....	3
1. INLEDNING	
1.1. Bakgrund och problemformulering	4
1.2. Syfte, frågeställning och frågor	4
1.3. Avgränsningar	5
2. METOD OCH DISPOSITION	6
3. KÄLLMATERIAL OCH KÄLLKRITIK	7
4. TEORI	
4.1. Tidigare forskning	8
4.2. Henry Mintzbergs fem sektorer – divisionaliserad organisation.....	9
4.3. Pierre Bourdieus habitus.....	10
4.4. Donald Broadys den dolda läroplanen.....	11
5. ANALYS 1 - KAN STRUKTUREN PÅ STYRET AV TALIBANERNAS ORGANISATION 2009 BESKRIVAS MED HJÄLP AV DIVISIONALISERAD ORGANISATION?	
5.1. Hierarkin i kärndokumentet Rules and Regulations for Mujahidin	11
5.2. Rules and regulations for Mujahidin vs. divisionaliserad organisation. 12	
5.3. Fördelar och problem med divisionaliserad organisation.....	12
5.3.1. Fördelar.....	13
5.3.2. Problem 1.....	13
5.3.3. Problem 2.....	13
5.3.4. Problem 3.....	14
5.3.5. Problem 4.....	14
5.4. Sammanfattning.....	15
6. ANALYS 2 - KAN DEN RELIGIÖSA UTBILDNINGEN VARA EN FÖRKLARING TILL STRUKTUREN PÅ STYRET ENLIGT ANALYS 1?	
6.1. Därför utbildningen som förklaring.....	15
6.2. Därför habituerade utbildningen talibanerna som individer.....	16
6.3. Talibanernas habitus	16
6.4. Strukturen på styret av talibanerna som organisation 2009 enligt habitusteorin	18
6.5. Förändrat habitus	21
6.6. Sammanfattning.....	22
7. SLUTSATSER	
7.1. Analys 1 - Divisionaliserad organisation.....	23
7.2. Analys 2 - Habitusteorin.....	23
7.3. Analys 2 - Den dolda läroplanen	24
7.4. Förslag till fortsatt forskning.....	24
8. REFERENSFÖRTÄCKNING	26
9. BILAGA	
9.1. Förklaring av förkortningar, återkommande begrepp och ord	28

1. INLEDNING

1.1. BAKGRUND OCH PROBLEMFÖRMULERING

Sedan terrorattacken på USA den 11 september 2001 vet de flesta vilka talibanerna är. Innan attacken var gruppen inte lika känd världen över som efter. I dagsläget har det gått 11 år sedan detta skedde. Kriget i Afghanistan fortgår men en nedtrappning av ISAFs närvaro i Afghanistan är att vänta.¹ Åtskilliga rapporter och har under dessa år behandlat det mesta om talibanerna för att skapa underlag för ISAFs agerande. De flesta av dessa rapporter är fortfarande hemliga.

Av de rapporter som är öppna för allmänheten kan man dock inhämta information om talibanerna. Exempel på sådana rapporter finns hos FOI, NATO m.fl.² Vad skulle man kunna få fram för information med hjälp av dessa offentliga rapporter och dokument? Det finns otaliga teorier om organisationers form. Dessa teorier erbjuder olika exempel på hur organisationer bör formas för att fungera som bäst utifrån organisationens mål och medel. Varför en organisation formas som den gör är en annan intressant fråga. Det kan vara ett rationellt val någon/några gör när organisationen bildas. Men varför det är rationellt kräver en djupare analys. För att svara på frågor om varför en organisation antar en viss form och styrs på ett visst sätt kan man anlägga ett sociologiskt perspektiv. Med hjälp av detta kan man försöka förstå varför det var ett rationellt val att forma och styra organisationen på ett visst sätt. Detta gör att det skulle vara intressant att utforska de bakomliggande faktorer som påverkat strukturen på styret av talibanerna som organisation. Dessa bakomliggande faktorer skulle kunna hämtas från den religiösa utbildningen då talibanerna kännetecknas av en stark religiositet.³ Med hjälp av en teori om organisationers form och två sociologiska teorier som behandlar varför människor och grupper handlar som de gör ska jag försöka beskriva hur talibanerna styrdes som organisation 2009 och varför, med utgångspunkt i islam.

Som ett stöd för läsaren finns en bifogad lista som förklarar återkommande ord, begrepp och förkortningar. Denna återfinns under kapitel 9, bilaga längst bak i uppsatsen.

1.2. SYFTE, FRÅGESTÄLLNING OCH FRÅGOR

Syftet med uppsatsen är att försöka åskådliggöra en struktur på styret av talibanernas organisation 2009 och förklara varför de hade denna struktur på styret med utgångspunkt i den religiösa utbildningen. Och i och med detta bidra till forskningsläget om talibanerna.

Genom detta syfte skall uppsatsen besvara följande frågeställning:

Vilken struktur hade styret av talibanernas organisation 2009 och varför hade styret denna struktur?

Denna frågeställning besvaras genom följande två frågor:

1. *Kan strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 beskrivas med hjälp av en strukturell organisationsteori?*
2. *Kan den religiösa utbildningen vara en förklaring till denna struktur på styret?*

---

¹ www.ne.se – sökord afghanistankriget & www.isaf.nato.int/history.html & www.regeringen.se/sb/d/14465/a/184001 & www.svd.se/nyheter/utrikes/obama-tal_6267768.svd

² www.foi.se & www.nato.int/news/2.html

³ Wilkens (2011), s 13

1.3. AVGRÄNSNINGAR

För att svara på fråga 1 används endast Mintzbergs teori om divisionaliserad organisation.⁴ Det finns en uppsjö av organisationsteorier men jag använder enbart denna. Detta för att jag försöker åskådliggöra en struktur på styret av talibanernas organisation och den valda teorin är en strukturell teori och passar därför bra för ändamålet. Men även p.g.a. att uppsatsens fokus ligger på att analysera varför strukturen på styret av organisationen 2009 hade den struktur den hade. Den första analysen är bara en stödanalys för att försöka få en bild av hur strukturen av styret av organisationen såg ut utifrån Mintzbergs teori. För att svara på fråga 2 används endast Pierre Bourdieus habitusteori samt Donald Broadys den dolda läroplanen.⁵ Det finns säkert massor av olika förklaringar som skulle vara relevanta men min uppsats använder endast Bourdieus habitusteori och Broadys den dolda läroplanen för att förklara varför utifrån den religiösa utbildningen. Detta för att dessa två teorier har en koppling till utbildning och därför passar bra för ändamålet. Detta förklaras vidare i kapitlet teori.

Kärndokumentet i uppsatsen är ett dokument som publicerats av Public Broadcasting Service (PBS) som både heter och beskriver ”Rules and Regulations for Mujahidin”.⁶ D.v.s. ett sorts styrdokument för talibanerna som organisation. Då mitt kärndokument är från 2009 kommer jag enbart att kunna analysera hur strukturen på styret av organisationen såg ut 2009. Till min hjälp kommer jag använda källor från andra år än 2009 men jag anser att det enbart är hur strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 såg ut och varför styret hade denna struktur som jag avhandlar i uppsatsen. Då kärndokumentet utgår från att Mullah Omar är ledaren för organisationen och även andra källor bekräftar detta så innebär det att den organisation jag kallar talibanerna enbart innefattar de grupper som erkänner Mullah Omar som ledare.⁷ D.v.s. Quettashuran, Haqqaninätverket och Mansurnätverket.⁸ Dessa är tre olika grupper med egna ledare men ingår som delar av talibanernas organisation och erkänner Mullah Omar som ledare. Quettashuran är namnet talibanrörelsens ledningsråd som leds av Mullah Omar ifrån just Quetta, i Pakistan. Haqqaninätverket leds av Jalauddin Haqqani och hans två söner Sirajuddin och Badruddin och är baserat i Norra Waziristan i Pakistan på gränsen till Afghanistan varifrån de förser talibanrörelsen med talibansoldater. Mansurnätverket leds av Abdullatif Mansur ifrån Pakistan och opererar i sydöstra Afghanistan. Organisationen jag avhandlar är alltså talibanrörelsen i Afghanistan som leds av Mullah Omar.

---

⁴ Bolman & Deal (2009), s 113

⁵ Broady (2007), s 13-17 & Broady (1998), s 16-19

⁶ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf

⁷ Wilkens (2011), s 17, 20 & www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 2

⁸ Wilkens (2011), s 17, 29, 32

2. METOD OCH DISPOSITION

Inledningsvis kommer jag att redogöra för bakgrund och problemformulering för att sedan redovisa uppsatsens syfte och frågeställning och de avgränsningar som görs i uppsatsen.

Därefter redovisas metoden och dispositionen för uppsatsen. Därefter redovisas det källmaterial jag kommer att använda mig av, detta inkluderar även källkritik.

Därefter för att beskriva teorierna som används i uppsatsen försöker jag fånga essensen av teorierna för att på lättaste sätt använda dem i uppsatsens analys. I och med detta kan teorierna bidra till att uppsatsens syfte uppnås.

Därefter påbörjas den första analysen som svarar på uppsatsens första fråga. Detta inleds med att jag gör en fallstudie på kärndokumentet. D.v.s. att jag går på djupet och försöker analysera förekomsten av vissa förekommande inslag i dokumentet.⁹ Dessa förekommande inslag kommer sedan att gås igenom med kvalitativ metod för ”att meningen i kvalitativa data alltid inbegriper en tolkningsprocess där forskaren producerar mening ur ”rådata.”¹⁰ Med hjälp av min teori kommer jag alltså att producera mening ur de data jag finner i kärndokumentet. Datan kommer att jämföras med andra källor för att se om innehållet i de olika dokumenten stämmer överens med varandra. När jag tagit fram trovärdiga data ur kärndokumentet kommer jag med hjälp av dessa att beskriva hierarkin i talibanernas organisation för att få en struktur på organisationen. Därefter kommer jag att försöka applicera Mintzbergs teori om divisionaliserad organisation på datan för att försöka beskriva strukturen av styret på talibanernas organisation. Därefter kommer jag att ta upp de fördelar och problem som organisationsformen har och hur talibanerna handskas med dessa. Den första analysen avslutas med en sammanfattning.

Därefter påbörjas den andra analysen som svarar på uppsatsens andra fråga. I inledningen av den andra analysen kommer jag att argumentera för valet av den religiösa utbildningen som förklaring utifrån empirin. Därefter kommer jag att argumentera för varför den religiösa utbildningen kan vara en förklaring (habituerande faktor) utifrån empirin. När detta är klart kommer jag att analysera talibanernas habitus utifrån innehållet i deras religiösa utbildning för att sedan försöka förklara varför styret av talibanernas organisation hade den struktur 2009 som analys 1 undersöker utifrån Pierre Bourdieus teori om habitus och Donald Broadys beskrivning av den dolda läroplanen. Slutligen görs en sammanfattning av analysen. När analyserna är klara kommer jag att dra slutsatser utifrån analyserna och komma med förslag till fortsatt forskning. Slutsatserna kommer att redovisas i tre olika underrubriker, en för varje teori kopplat till respektive analys. Detta för att ge en tydligare bild av mina slutsatser.

---

⁹ Denscombe (2011), s 59

¹⁰ Ibid, s 368

3. KÄLLMATERIAL OCH KÄLLKRITIK

Kärndokumentet i uppsatsen är publicerat av PBS och både heter och innehåller talibanernas ”*Rules and Regulations for Mujahidin*”¹¹. PBS är en enligt de själva en privat icke vinstdrivande organisation som skapar innehåll som utbildar, informerar och inspirerar. Enligt dokumentet beslagtogs det i juli 2009 i Afghanistan av CF och var i original skriven på pashto och arabiska.¹² Dokumentet är dock på engelska varpå någon måste ha översatt dokumentet. På framsidan av dokumentet står det Linqvist number 239, av detta kan man då anta att den som översatt dokumentet bara redovisas som ett nummer.¹³ Texten i dokumentet publicerad av PBS innehåller regler och förhållningssätt för Mujahidin dvs. de som engagerar sig i kampen för islam. Tidigt i texten framgår att amir-ul-mominin dvs. de rättrognas härskare/ledare är Mullah Mohammad Omer (Mullah Omar).¹⁴ Även Wilkens bekräftar detta.¹⁵ Enligt Wilkens utfärdade talibanerna en uppförandekod om hur krigföringen skall bedrivas 2006 som uppdaterades 2010.¹⁶ Därav är det troligt att detta dokument är ett styrdokument för de afghanska talibanerna styrda av Mullah Omar. Jag använder mig av texten som den är publicerad av PBS som en andrahandskälla då innehållet känns relevant.

Ytterligare till min hjälp för att stödja datan ur kärndokumentet och hitta data till mina analyser använder jag Ann Wilkens användarrapport *Talibanrörelsens uppkomst och drivkrafter: En bakgrund inför Bonn II-konferensen om Afghanistan i december 2011*.¹⁷ Det är en användarrapport skriven av Ann Wilkens som publicerades 2011 av FOI. Den är skriven i syfte att ge en fördjupad bild av de krafter i och kring Afghanistan som utgör den internationella interventionens fiender.¹⁸ Dock kan det vara så att Wilkens rapport bygger på fakta från mitt kärndokument då hennes rapport skrevs två år efter att PBS publicerade mitt kärndokument. Dokumentet finns inte i hennes källhänvisning men kan ändå ha påverkat hennes källor.

Ahmed Rashids bok *Talibanerna, islam, oljan och det nya maktspelet i Centralasien (2000)* använder jag för att hämta data till analyserna. Den är skriven och utgiven innan terrorattacken på USA 11 september 2001 och ger en enligt mig bra beskrivning av historien kring talibanerna. Författaren är en pakistansk journalist som följt Afghanistans utveckling under och efter Sovjetunionens tid i Afghanistan.¹⁹ P.g.a. detta är det troligt att innehållet i hans bok inte är färgat av den terrordebatt som uppkom efter den 11 september 2001.

---

¹¹ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf

¹² Coalition Forces – fri översättning av författaren & www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 2

¹³ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 1

¹⁴ Wilkens (2011), s 17 & <http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf>, s 2

¹⁵ Wilkens (2011), s 17

¹⁶ Wilkens (2011), s 24

¹⁷ www.foi.se/FOI/templates/PublicationPage_____171.aspx?qu=Talibanr%C3%B6relsens&au=&yr=&fomr=&so rt=ar%20DES

¹⁸ Ibid, s 4

¹⁹ Rashid (2000), s 9-11

Jag använder tre olika verk av Jan Hjärpe för att få underlag till analysen. Han är religionshistoriker och professor emeritus i islamologi vid Lunds universitet. Han har gjort uttalanden i terrordebatten efter 11 september 2001 där han manar till ödmjukhet och respekt för att stoppa terrorn.²⁰ Jag använder hans verk *Islam- Lära och livsmönster (2007)*, *Sharia - Gudomlig lag i en värld i förändring (2005)* och *Profetens mantel- den muslimska världen 2001-2006*) för att hämta underlag till mina analyser.

Jag kommer också att använda ett antal tryckta och otryckta verk från olika årtal och författare för att ta fram information om talibanerna. Dessa anser jag vara bra källor för att kunna hitta data till analysen och mina slutsatser. Någon källkritik till dessa redovisar jag ej här då de används i sådan utsträckning att de ej spelar en avgörande roll för uppsatsen. Som stöd för uppsatsen källhänvisar jag även till olika internetkällor för att rättfärdiga mina resonemang och slutsatser. Självklart finns det massor av andra källor att hämta information ifrån men jag skulle aldrig kunna bearbeta all denna information på den tid och med det utrymme jag har till förfogande för uppsatsen. Källorna är såtillvida hämtade från tryckta och otryckta verk samt från internet för att de var tillgängliga direkt via mitt eget tidigare innehav eller pga. deras närvaro hos Anna Lind biblioteket och för att de innehöll just det jag sökte efter. Källorna härstammar från olika länder. På grund av detta anser jag att innehållet i min uppsats kan bli mindre tendensiöst än om jag hade utgått ifrån liknande källor från ett och samma land.

4. TEORI

4.1. Tidigare forskning

Martin Björnfors - Insurgent organisation structure a neglected subject? (2011).²¹

Denna uppsats skriven av Martin Björnfors vid OP 08-11 tar upp bl.a. talibanernas organisation och behandlar hur den är uppbyggd. Björnfors uppsats handlar dock inte primärt om detta utan har det bara som en del i sin uppsats för att sedan göra en jämförelse med en annan organisation. Han behandlar den inte med en teori då han ej anser sig ha tillgång till tillräckligt mycket information om någon schematisk uppbyggnad av talibanernas organisation. Jag anser att jag med mitt dokument "Rules and regulations for Mujahidin" kan göra det som Björnfors inte gjorde, dvs. att schematiskt försöka åskådliggöra en struktur av styret av talibanernas organisation med en teori. Till sin hjälp för att förklara talibanernas organisation använder Björnfors en uppsats från Naval Postgraduate School i Monterey, California skriven av Afsar A Shahid och Christopher A Samples.

Shahid A. Afsar & Christopher A. Samples – The evolution of the Taliban (2008).²²

Detta är en uppsats skriven för Naval Postgraduate School i Monterey California. Uppsatsen avhandlar talibanernas organisation i ett led för att anpassa COIN (Counterinsurgency) strategin.²³ Uppsatsen innehåller en schematisk bild av talibanernas organisation och struktur som Björnfors använder i sin uppsats "Insurgent organisation structure A neglected subject?". Denna schematiska bild är baserad på öppna källor men kopplar inte organisationens form till en teori. Jag anser att jag kan göra det som Afsar och Samples inte gör dvs. att beskriva strukturen styret av organisationen utifrån en teori och förklara varför de hade denna struktur på styret utifrån ytterligare två teorier.

---

²⁰ www.svd.se/opinion/brannpunkt/enkla-muslimar-mar-illa_272077.svd & www.svd.se/kultur/understrecktet/den-som-behandlas-som-terrorist-blir-det_438989.svd

²¹ www.uppsatser.se/uppsats/caf79d3e36/

²² www.nps.edu/Programs/CCS/Docs/Pubs/Afsar_Samples_thesis.pdf

²³ www.forsvarsmakten.se – sökord COIN

Via att försöka förklara varför styret av organisationen hade den struktur den hade 2009 kan min uppsats möjligtvis ge mer underlag för anpassningen av COINstrategin.

Ann Wilkens - Talibanrörelsens uppkomst och drivkrafter: En bakgrund inför Bonn II-konferensen om Afghanistan i december (2011) Stockholm: FOI.²⁴

Detta är en användarrapport skriven av Ann Wilkens som är publicerad 2011 av FOI. I den analyseras bl.a. talibanernas organisation utifrån fakta men Wilkens anlägger ingen teori till organisationen. Denna rapport är en bra faktabas för min uppsats. Jag använder Wilkens rapport för att kunna kontrollera den data jag finner i mitt kärndokument angående styret av talibanernas organisation och även som faktabas för talibanernas historia.

4.2. Henry Mintzbergs fem sektorer – divisionaliserad organisation²⁵

Mintzbergs teori om organisations form är hämtad från boken *Nya perspektiv på organisation och ledarskap* och är en sammanställning av olika teorier om organisation och ledarskap skriven av filosofie doktor Lee G Bolman vid University of Missouri i Kansas City och filosofie doktor Terrence E Deal vid University of Southern California. Anledningen till att jag hämtar teorin från detta verk är för att det fanns tillgängligt via mitt tidigare innehav.

Mintzbergs fem sektorer är en idé om organisationsstruktur som innehåller fem olika strukturella konfigurationer med olika ledningsutmaningar.²⁶ Teorin grundar sig i att försöka fånga dagens organisationsstrukturer utifrån fem sektorer där den operativa kärnan finns längst ner och utgörs av de människor som utför det grundläggande arbetet. Direkt över dessa finns mellancheferna som övervakar och stödjer den operativa kärnan och ger dem de resurser som arbetet kräver. Överst i organisationen finns den strategiska ledningen som sätter upp mål och styr och bestämmer över organisationen övergripande. Ytterligare finns det två olika administrativa komponenter i organisationen som fungerar som stödenheter. Den ena är teknostrukturen som innehåller specialister och analytiker. Dessa mäter och kontrollerar de processer och de resultat som organisationen producerar. Den andra komponenten är stöd- och serviceenheter som innehåller den personal som har som jobb att underlätta för de andra gruppernas arbete. Utifrån denna grunduppsättning av sektorer beskriver Mintzberg fem olika strukturella konfigurationer av dessa sektorer. Jag har valt ut en av dessa fem som jag anser passa bäst på talibanerna enligt mitt kärndokument. Detta via att snabbt jämföra de olika strukturella konfigurationerna med hierarkin i kärndokumentet för att sedan välja den som jag tror bäst kan beskriva strukturen av styret av talibanernas organisation utifrån kärndokumentet från 2009. Den utvalda konfigurationen är divisionaliserad organisation.²⁷ Detta innebär en organisation som har ett huvudkontor högst upp i organisationens ledning. Denna bestämmer vilken strategi organisationen har och fördelar resurser utifrån en analys av marknadens potential. Under ledningen finns olika divisioner som utför sitt arbete som nästan självständiga enheter med egna stödfunktioner. Dessa divisioner har sin egen marknad att agera på men har resultatansvar till huvudkontoret. Divisionscheferna har ganska fria tyglar så länge de uppnår de uppsatta målen.

---

²⁴ www.foi.se/FOI/templates/PublicationPage_____171.aspx?qu=Talibanr%C3%B6relsens&au=&yr=&fomr=&sort=ar%20DES

²⁵ Bolman & Deal (2009), s 108-109, 113-114

²⁶ Ibid, s 108-109

²⁷ Ibid, s 113-114

Fördelarna med denna typ av organisation är enligt Mintzberg att det finns ”stora resurser och möjligheter att reagera snabbt på ändrade förhållanden utan de risker detta ofta annars är förenat med”.²⁸ Detta innebär att organisationen blir mer flexibel att hantera förändringar.

Nackdelar med denna typ av organisation är att divisionscheferna kan komma att vilja vara mer självständiga än huvudkontoret tillåter samt att huvudkontoret vill ha bättre överblick över divisionerna så att divisionscheferna känner sig handlingsförlamade. Ytterligare en nackdel kan vara att det blir ett för stort avstånd mellan huvudkontoret och arbetarna. Organisationsformen kan även göra att verksamheten blir otymplig om det inte finns mätbara mål eller ett system för samband mellan ledning och division.

4.3. Pierre Bourdieus habitus²⁹

Teorin om Pierre Bourdieus habitusbegrepp är hämtad ur professor emeritus vid Roskilde universitet Jens Bjergs bok *Paedagogik-en grundbog til et fag (1998)*. Kapitlet heter ”kapitalbegrebet som uddannelsessociologisk verrktoj”. Texten jag använder är en översättning av detta kapitel från danska till svenska skriven av Donald Broady utgiven av forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi vid Uppsala universitet. Anledningen till att jag använder denna text är att den sammanställt Pierre Bourdieus habitusteori på ett bra sätt.

Pierre Bourdieu (1930-2002) var en fransk sociolog och kulturanthropolog.³⁰ Han började med etnologiska studier främst i Algeriet på 1960-talet för att sedan utforska utbildningssystemet och andra fenomen i Frankrike. Hans habitusteori grundade sig i dessa studier. Bourdieus definition av habitus är enligt Broady som författat det dokument jag hämtat begreppet ifrån: ”Med habitus avser Bourdieu system av dispositioner som tillåter människor att handla, tänka och orientera sig i den sociala världen. Dessa system av dispositioner är resultatet av sociala erfarenheter, kollektiva minnen, sätt att röra sig och tänka som ristats in i människors kroppar och sinnen.”³¹ Definitionen av Pierre Bourdieus begrepp habitus är i enkel mening att människor och grupper färgas av den omgivning de vistas och lever i. Vidare skriver Broady om Bourdieus teori om habitus: ”Bourdieu habitusteori vilar egentligen på en enkel tanke: människors habitus, som formats av det liv de dittills levt, styr deras föreställningar och praktiker och bidrar till att den sociala världen återskapas eller ibland—nämligen i händelse av bristande överenskommelse mellan människors habitus och den sociala världen—förändras.”³² Detta gör att de handlar på liknande sätt som sin omgivning och i och med detta så återskapas gruppens eller människans sätt att handla. Undantag kan dock ske om det finns en bristande överenskommelse mellan gruppens eller människans sätt att handla och den sociala värld de lever i. Råder det en brist mellan dessa kan habituset förändras menar Broady.³³ Vidare anser Broady att syftet med Bourdieus habitusteori är följande: ”Den syftar till att skjuta in ett förklarande led mellan de sociala förhållandena och individernas beteenden”.³⁴ Detta innebär att Bourdieus habitusteori kan förklara varför individerna handlar som de gör utifrån deras sociala förhållanden. Det faktum att Bourdieu studerade utbildningssystem gör att teorin blir relevant för uppsatsen.

---

²⁸ Bolman & Deal (2009), s 113

²⁹ Broady (1998), s 16-19

³⁰ www.ne.se - sökord Pierre Bourdieu & Broady (1998), s 5

³¹ Broady (1998), s 16

³² Ibid, s 16

³³ Ibid, s 18

³⁴ Ibid, s 18

Detta för att den direkt bemöter det ämne som den andra analysen behandlar och i och med detta hjälper till att uppnå syftet med uppsatsen. Jag kommer använda den definition av begreppet habitus som Broady beskriver i sin rapport. Jag kommer att använda olika böjningar av habitus i uppsatsen. Med habituerade, habituerande och habituerats avses något som påverkar en individs habitus.

4.4. Donald Broadys den dolda läroplanen³⁵

Teorin om den dolda läroplanen är hämtad från tidskriften *KRUT*. *KRUT* ges ut av föreningen kritisk utbildningstidskrift och är enligt de själva fristående från partier och andra organisationer.³⁶ I nummer 3 av *KRUT* 2007 beskriver Donald Broady den dolda läroplanen som en översättning av Philip Jacksons teori the hidden curriculum. Anledningen till att jag använder teorin ur denna tidskrift är att Broady sammanställt teorin på ett bra sätt.

För att besvara den del av frågeställningen som behandlar varför styret av talibanernas organisation hade en viss struktur 2009 enligt det som analys 1 undersöker kommer jag alltså även att använda Broadys teori den dolda läroplanen som handlar om dold inläring i skolan. Teorin säger att elever lär sig annat i skolan än det som uttalas under lektionerna och inte är kopplat till ämnet som lärs ut. Vad detta är varierar beroende på vilken skola man undersöker då varje skola kan ha sina egna dolda läroplaner beroende på vad de vill att eleverna ska lära sig. Detta innebär att under en lektion i ett ämne så lär sig eleverna inte bara det som är den öppna läroplanen i det aktuella ämnet lär ut utan även saker som ingår i den dolda läroplanen. Den dolda inläringen innefattar saker som att kunna vänta på sin tur, underordna sig lärarens/lärarinnans osynliga auktoritet och att kunna kontrollera sig motoriskt och verbalt.³⁷ Det faktum att denna teori behandlar fenomen i utbildningssituationer gör att den blir lämplig att använda i uppsatsens andra analys. Jag kommer att använda Broadys översättning av denna teori som en stödteori till habitusteorin i uppsatsen.

5. ANALYS 1 – KAN STRUKTUREN PÅ STYRET AV TALIBANERNAS ORGANISATION 2009 BESKRIVAS MED HJÄLP AV DIVISIONALISERAD ORGANISATION?

5.1. Hierarkin i kärndokumentet Rules and Regulations for Mujahidin

För att kunna analysera om strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 kan beskrivas utifrån divisionaliserad organisation krävs det att jag först tar reda på hur talibanerna styrs utifrån kärndokumentet. Därför kommer jag nu att beskriva hierarkin i talibanernas organisation utifrån kärndokumentet.

Rules and Regulations for Mujahidin är ett dokument som innehåller en inledning, tretton kapitel samt en avslutning. Det innehåller regler och förhållningssätt för de individer som ingår i talibanernas organisation. Dokumentet klargör även att tidigare regler och förhållningssätt annulleras i och med utgivandet av det nya dokumentet.³⁸ I kärndokumentet står det att Mullah Mohammad Omer (Mullah Omar) är Amir ul-Mominin dvs. ledare för de rättrogna som slås mot ISAF i Afghanistan.³⁹ Detta innebär att han är ledaren för de rättrogna grupper som erkänner honom som ledare.

---

³⁵ Broady (2007), s 13-17

³⁶ KRUT mars 2007. Göteborg: Föreningen kritisk utbildningstidskrift, s 2

³⁷ Ibid, s 15

³⁸ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 2

³⁹ Ibid, s 2

Han är även den person som det hänvisas till i kärndokumentet när det står IMAM.⁴⁰ Wilkens anser också att Mullah Omar är ledare för talibanernas ledningsråd (Quettashuran) för de afghanska talibanerna.⁴¹ De afghanska talibanernas styre vilar alltså på en stark ledare (Emir) som är Mullah Omar.⁴²

Högst upp i organisationen finns alltså Mullah Omar. Hierarkin i talibanernas organisation är tydlig i avsnittet som avhandlar "Mujahidin Personnel Issues".⁴³ D.v.s. Mujahidins personliga angelägenheter. Där står det att varje Mujahidin (religiös krigare) måste lyda sin ledare, ledaren måste i sin tur lyda distriktledaren, distriktledaren måste i sin tur lyda provinsledaren som måste lyda IMAM dvs. Mullah Omar.⁴⁴ Wilkens skriver att talibanerna har ledningsråd på provins- och distrikt nivå likt ledningsrådet har i toppen av organisationen med guvernörer.⁴⁵ Under ledningsrådet och Mullah Omar finns alltså först ett provinsråd och under detta ett distriktsråd och därefter ledare för grupper bestående av den enskilde Mujahidin.

5.2. Rules and regulations for Mujahidin vs. divisionaliserad organisation

Ledningsrådet som styrs av Mullah Omar kan ses som huvudkontoret som tar fram strategier för och fördelar resurser till de olika divisionerna enligt divisionaliserad organisation som alla måste följa.⁴⁶ Det faktum att Rules and regulations for Mujahidin innehåller just regler, förhållningssätt och mål för organisationens medlemmar gör att det kan liknas vid de strategier som huvudkontoret tar fram för de olika divisionerna i divisionaliserad organisation.

Under Mullah Omars ledningsråd finns provinsledningarna som agerar inom sina respektive provinser. Provinsledningarna har rätt att styra all verksamhet som organisationen bedriver inom sin provins.⁴⁷ Detta liknar de olika divisionerna i divisionaliserad organisation. Dessa har ganska fria tyglar att agera på sin egen marknad så länge de uppnår de av huvudkontoret uppsatta målen. Marknaden som teorin beskriver att varje division agerar inom skulle kunna liknas vid den provins som provinsledningen agerar inom.

Varje provins innehåller i sin tur olika distrikt. Dessa distrikt lyder under provinsen men har en egen distriktsledning som samordnar verksamheten inom distriktet. Detta kan liknas vid de stödfunktioner som varje division har som hjälp för att genomföra sin verksamhet. Visserligen är distrikten inte enbart utformade för att stödja provinserna såsom stödfunktionerna har som uppgift i teorin. Men på grund av det faktum att distrikten sorteras under provinserna och bedriver sin verksamhet där enligt samma regler och förhållningssätt som provinserna så bidrar distriktens verksamhet till att provinsernas verksamhet kan genomföras. Och i och med detta blir distriktens verksamhet ett stöd för provinserna.

5.3. Fördelar och problem med divisionaliserad organisation

För att divisionaliserad organisation skall fungera finns det ett antal problem som måste lösas. Dessa blir relevanta att ta upp då de är en del av teorin och kan ge en bättre inblick i talibanernas organisation och möjligtvis då underlätta för den andra analysen.

---

⁴⁰ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 2

⁴¹ Wilkens (2011), s 20

⁴² Rashid (2002), s 18-19

⁴³ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 8

⁴⁴ Ibid, s 8

⁴⁵ Wilkens (2011), s 20

⁴⁶ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 12

⁴⁷ Ibid, s 9

Hur talibanerna har försökt lösa alla dessa interna problem är svårt att finna svar på i kärndokumentet där det enbart är ledningsrådets ord om regler och förhållningssätt som förmedlas. Det enda som detta dokument ger svar på som rör problem och fördelar är det faktum att Mullah Omar fortfarande är ledare för organisationen 2009. Svaret på dessa problem måste sökas även med hjälp andra källor. Wilkens användarrapport av FOI innehåller fakta som kan hjälpa till att svara på lösandet av dessa problem och även se om talibanerna fått de fördelar som organisationsformen enligt teorin skall ge. Jag kommer nu att analysera fördelarna och problemen med organisationsformen enligt teorin.

5.3.1. Fördelar

Fördelarna med denna typ av organisation är att organisationen blir mer flexibel att hantera förändringar.⁴⁸ Enligt Wilkens påverkas nätverket kring en ledare om han elimineras men inte talibanrörelsen som organisation. Nätverken får en ny ledare och eventuellt ändras nätverket av den nya ledaren i någon grad.⁴⁹ Pga. av strukturen i talibanernas organisation är den alltså flexibel och kan hantera ändrade förhållanden. Dock har Mullah Omar inte eliminerats vilket skulle ha varit den största utmaningen för organisationen. Om han elimineras prövas verkligen styret av organisationen och då skulle det bli tydligare om organisationen kan hantera detta och i och med detta bevisa om styret av organisationen verkligen besitter de fördelar som teorin nämner. Men det faktum att datan i Wilkens rapport kan förklara flexibiliteten enligt teorin gör att detta antagande om att talibanerna kan hantera förändringar verkar troligt.

5.3.2. Problem 1

Det första problemet enligt teorin är att divisionscheferna (provinsrådet) skulle vilja vara mer självständiga från huvudkontoret (ledningsrådet). Enligt Wilkens användarrapport har inte Mullah Omar ifrågasatts inifrån och organisationen har sett likadan ut sedan 1996.⁵⁰ Även kärndokumentet bekräftar detta där Mullah Omar beskrivs som ledaren 2009. Vidare skriver Wilkens att "Rörelsen utgörs av ett antal nätverk kring karismatiska ledare, baserade på personliga relationer, som kombineras med en hierarkisk struktur med en ledning i toppen."⁵¹ Detta innebär att talibanerna utgörs av nätverk kring Mullah Omar och hans ledningsråd, dessa nätverk är baserade på personliga relationer. Dessa nätverk kombineras sedan med den hierarkiska strukturen som Rules and Regulations for Mujahidin beskriver. Det faktum att Mullah Omar inte har ifrågasatts och att relationen mellan ledarna är baserad på personliga relationer gör att det är troligt att detta problem inte verkar har påverkat organisationen i stort. Datan i Wilkens rapport kan alltså troligtvis förklara hur problemet enligt teorin har lösts.

5.3.3. Problem 2

Det andra problemet är att huvudkontoret (ledningsrådet) vill ha en bättre överblick över divisionerna (provinserna) vilket leder till att provinssråden känner sig handlingsförlamade. Svaret på detta problem anser jag mestadels ligga i samma svar som gavs på det första problemet. D.v.s. att den hierarkiska strukturen, de personliga relationerna mellan medlemmarna och det faktum att Mullah Omar inte har ifrågasatts sedan 1996 inifrån organisationen gör att provinssråden inte känner sig handlingsförlamade.

---

⁴⁸ Bolman & Deal (2009), s 113

⁴⁹ Wilkens (2011), s 20

⁵⁰ Ibid, s 17

⁵¹ Ibid, s 17

Reglerna och förhållningssätten i kärndokumentet som provinserna lyder under ger provinserna en handlingsfrihet så länge de arbetar enligt de metoder och mot de mål som kärndokumentet anger. Visst kan det tänkas att vissa provinschefer kan känna sig handlingsförlamade ändå. Men detta är svårt att finna svar på då det är den enskilde provinsledarens subjektiva uppfattning som kan svara på detta. Och jag har inte tillgång till enskilda provinschefer subjektiva uppfattning. Om de hade känt sig handlingsförlamade hade detta troligtvis visat sig och lett till agerande från ledningsrådet för att lösa detta. För att bli ett problem för organisationen enligt teorin så skulle denna känsla för handlingsfrihet vara svår att lösa och då bli ett problem för organisationen. Men jag finner inga sådana utsagor och det faktum att organisationen är flexibel och kan hantera förändringar enligt 4.3.1. och att provinserna har en handlingsfrihet gör att detta problem med provinschefer som känner sig handlingsförlamade pga. ledningsrådets vilja till bättre överblick inte verkar vara ett problem för talibanernas organisation.

5.3.4. Problem 3

Det tredje problemet är ett för stort avstånd mellan huvudkontoret (ledningsrådet) och arbetarna (mujahidin). Enligt Wilkens är det på lägre nivåer dvs. hos den enskilde medlemmen (mujahidin) den personliga lojaliteten till den lokale ledaren som gör att gruppen fungerar.⁵² Därefter desto högre upp mot ledningsrådet i hierarkin man kommer är det religion och ideologi som spelar roll.⁵³ Problemet med ett för stort avstånd mellan den enskilde mujahidin och ledningsrådet verkar ha löst via den personliga lojaliteten på lägre nivåer och religion och ideologi på de högre nivåerna. Även det faktum att Mullah Omar inte ifrågasatts inifrån gör att avståndet mellan ledningsrådet och den enskilde mujahidin inte påverkar organisationen. Visst kan det finnas problem men enligt Wilkens inte stora nog för att bli ett problem för organisationen.

5.3.5. Problem 4

Det sista problemet är att det kan bli en otymplig organisation om det inte finns mätbara mål eller ett system för samband mellan ledningen i huvudkontoret (ledningsrådet) och divisionerna (provinserna). Även detta problem verkar ha lösts dels med kärndokumentet som ger riktlinjer för hur sambandet i organisationen skall fungera. Om det finns osäkerheter om något hänvisas det till att söka svar uppåt i organisationen.⁵⁴ Systemet för samband mellan ledningsrådet och provinserna är därav tydligt. Om detta fungerar framgår dock ej. Varav problemet med samband kan ha lösts eller också fungerar det ej trots det tydliga systemet för samband. Om detta hade blivit ett problem för organisationen hade det troligtvis lett till någon åtgärd för att lösa detta. Detta framgår dock ej i mitt material varav jag vill påstå att organisationen pga. av detta och det tydliga systemet för samband mellan ledningsrådet och provinserna enligt kärndokumentet ej blivit otymplig pga. avsaknad av ett system för samband. Wilkens menar även att personliga kurirer ofta används för att förmedla budskap.⁵⁵ Angående mätbara mål så säger kärndokumentet följande om målet för organisationen: ” This is our mission: to keep people and their property safe. Do not let those people that love money take our local people’s property and cause them problems.”⁵⁶ Målet för organisationen är alltså att se till att folk och deras egendom är säkert och att inte låta de som älskar pengar ta de lokala människornas egendom och orsaka dem problem.

---

⁵² Wilkens (2011), s 20

⁵³ Ibid, s 20

⁵⁴ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 12

⁵⁵ Wilkens (2011), s 21

⁵⁶ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 12

Detta kan låta som en tämligen vag beskrivning av målen och knappast mätbar. Men även Jihad nämns som målet för alla muslimer.⁵⁷ Sättet att föra Jihad på är via Guds lag och de regler och förhållningssätt som kärndokumentet framhåller för organisationen.⁵⁸

Några mätbara mål synes inte finnas i kärndokumentet men de mål som finns verkar vara tillräckliga för att överkomma problemet. Detta för att målet har en koppling till religionen och individerna i organisationen är religiöst motiverade.⁵⁹ I och med detta är målet kanske inte tillräckligt mätbart men tillräckligt motiverande för att överkomma problemet med en otymplig organisation pga. av avsaknad av mätbara mål.

5.4. Sammanfattning

Talibanerna har ett huvudkontor i Mullah Omars ledningsråd (Quetta shuran) som styr organisationen via den strategi som rules and regulations for mujahidin innehåller. Mullah Omar leder ledningsrådet. Provinsrådet genomför verksamhet inom sina provinser enligt de direktiv som ledningsrådet ger. Provinsrådet styr även över de distriktsråd som agerar inom sina respektive provinser och stödjer deras verksamhet.

Även fast provinserna kan organisera organisationens verksamhet inom sina provinser måste de följa de direktiv som huvudkontoret sätter upp.

Fördelarna med organisationen enligt teorin verkar passa bra på talibanerna som är flexibla och kan hantera förändringar inom organisationen. Detta för att om en ledare elimineras så kan han ersättas med någon annan.

Problemen med organisationsformen enligt teorin verkar mestadels ha lösts men delvis inte men verkar inte ha påverkat styret av organisationen i stort. Förklaringen till att problemen lösts ligger i styrdokumentet som ger regler och förhållningssätt för organisationens medlemmar, personliga relationer mellan medlemmarna, religionen och en gemensam ideologi. Det kan finnas problem men dessa framgår ej av mitt material och de verkar inte ha påverkat organisationen i stort.

6. ANALYS 2 – KAN DEN RELIGIÖSA UTBILDNINGEN VARA EN FÖRKLARING TILL STRUKTUREN PÅ STYRET ENLIGT ANALYS 1?

6.1. Därför utbildningen som förklaring

I den första analysen har styret av talibanernas organisation fått en struktur enligt divisionaliserad organisation. Den första analysen har visat att det förelåg på ett visst sätt med strukturen på styret av organisationen 2009. En förklaring till detta dvs. varför styret av talibanernas organisation hade denna struktur 2009 följer i denna analys. Denna analys ska utifrån habitusteorin och den dolda läroplanen försöka förklara varför styret av talibanernas organisation hade denna struktur 2009 och i och med detta förklara resultatet av den första analysen. Förklaringen utifrån habitusteorin utgår från den religiösa utbildningens påverkan på individerna som grundade talibanerna som organisation. Självklart finns det andra habituerande faktorer som kan ha påverkat individerna. Stamtillhörighet nämns även det som en påverkande faktor i olika verk.⁶⁰

---

⁵⁷ www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf, s 2

⁵⁸ Ibid, s 2

⁵⁹ Wilkens (2011), s 13

⁶⁰ Barfield (2010), s 261 & Wilkens (2011), s 14

Detta via pashtunwali som är de pashtunska stammarnas heders- och moralkoder.⁶¹ Dessa heders- och moralkoder skiljer sig dock från religionens budskap angående strukturen på styret av en organisation. Medans religionen (i detta fall wahabismen) förespråkar en hierarkisk struktur med ledning uppifrån och ner så säger pashtunwali att ledningen kommer nedifrån och upp.⁶²

I den första analysen visas det tydligt att strukturen på styret av talibanernas organisation är toppstyrt dvs. uppifrån och ner vilket gör att religionen antas vara av större betydelse än pashtunwali för en förklaring av strukturen på styret av organisationen utifrån habitusteorin och den dolda läroplanen. Denna analys fokuserar därför på den religiösa utbildningen som den habituerande faktorn för de flesta av individerna i talibanernas organisation. Detta även på grund av att talibanernas organisation kännetecknas av en stark religiositet och värnar om Afghanistans islamiska karaktär varav religionen fyller en stor roll för organisationen och blir då ännu mer intressant att undersöka.⁶³ Den dolda läroplanen blir då också en möjlig förklaring till talibanernas styre pga. den religiösa utbildningens närvaro.

6.2. Därför habituerade utbildningen talibanerna som individer

Varför det är troligt att den religiösa utbildningen habituerade talibanerna som individer så starkt härrör från det faktum att många av dessa talibaner (studenter) var föräldralösa och/eller flyktingar från kriget mot Sovjetunionen.⁶⁴ De var i och med detta mottagliga för influenser. Dessa individer som saknade vägledning i livet fick sin enda utbildning i de religiösa skolorna som gav dem en uppfattning om världen.⁶⁵ Individerna kom mestadels ifrån pashtun befolkningen i södra Afghanistan eller ifrån afghanska flyktingläger i Pakistan.⁶⁶ Och det var också där i Kandahar i södra Afghanistan som talibanerna grundades.⁶⁷ Nu kan det verka troligt att i och med det faktum att många av individerna kom ifrån pashtunbefolkningen var habituerade av pashtunwali. Men strukturen på styret enligt analys 1 och de argument som nämns i 5.1 gör att den religiösa utbildningen får antas vara av större betydelse för en förklaring av det habitus som påverkade strukturen på styret.

6.3. Talibanernas habitus

Talibanernas habitus dvs. de dispositioner som gör att människor kan handla, tänka och orientera sig kommer hämtas ur både det uttalade och outtalade innehållet i den islamiska utbildning som många av individerna i talibanernas organisation hade med sig som gemensamt vid organisationens födelse 1994. Utbildningen som talibanerna hade fått fick de i de religiösa skolorna (madrassas) och varierade beroende på vilka skolor de gått i. Dock så var det några tolkningar av islam som förekom oftare i dessa områden där individerna kom ifrån. Varav det är mycket troligt att det var just dessa tolkningar av islam som habituerade de flesta individerna. Det kan även ha funnits andra tolkningar som påverkat vissa individer varav de ej går att generalisera och säga att alla hade habituerats av de vanligast förekommande tolkningarna.

---

⁶¹ Barfield (2010), s 261 & Wilkens (2011), s 14

⁶² Wilkens (2011), s 15

⁶³ Wilkens (2011), s 13 & Rashid (2000) s 43

⁶⁴ Sundelin (2005), s 58 & Rashid (2000), s 43, 53-55

⁶⁵ Rashid (2000), s 43 & Sundelin (2005), s 58 & Shultz and Dew (2006), s 181 & Barfield (2010), s 255-256

⁶⁶ Wilkens (2011), s 14 & Barfield (2010), s 255 & Rashid (2000), s 43

⁶⁷ www.ne.se & Shultz & Dew (2006), s 180 & Wilkens (2011), s 13

De mest förekommande tolkningarna av islam i södra Afghanistan och de Afghanska flyktinglägren i Pakistan var deobandi, wahhabism, och salafi (salafiya).⁶⁸

För att utforska de delar av talibanernas habitus som kan förklara varför styret av organisationen hade den struktur som analys 1 gett utifrån den religiösa utbildningen kommer jag nu att gå igenom de vanligaste religiösa inriktningar för de religiösa skolorna inom det identifierade geografiska området. Jag kommer att identifiera vad som utmärker dessa. Sedan kommer jag att beskriva vad jag finner som gemensamt för dessa inriktningar och då även gemensamt som habituerande faktor för de flesta talibaner vi grundandet av organisationen. Jag kommer att utelämna inslag i tolkningarna som ej överensstämmer mellan tolkningarna. Detta pga. att dessa troligtvis inte kan förklara det gemensamma habituset för individerna i talibanernas organisation.

Deobandi-skolan är en ortodox tolkning av islam.⁶⁹ Den är puritansk dvs. att den vill använda en så ren tolkning av profeten Muhammeds ord och koranen som möjligt. Den inspirerades vid sitt grundande på 1860 talet av den puritanska och reformistiska väckelserörelsen som grundades av Shah Wali Allah. Målet för deobandismen är att leva upp till koranens budskap och profeten Muhammeds levnadsregler. De vill rena islam från oislamistiska tankar och sedvänjor. Det är alltså en tolkning av islam som vill ha en återgång till 600-talet och leva efter de regler som rådde då.

Wahabism är en puritansk reformrörelse som vill återgå till islams tidiga dagar.⁷⁰ Målet är att återgå till att följa profeten Muhammeds regler och koranens budskap från 600-talet. Anhängarna till wahabismen anser att det är deras uppgift att med våld se till att andra även följer denna tolkning. Det är alltså en tolkning av islam som precis som deobandi-skolan vill ha en återgång till 600-talet och leva efter de regler som rådde då. En skillnad är att wahabismen tydligt klargör att medlemmar skall bruka våld för att få andra att följa dem.

Salafiya är även det en puritansk reformrörelse inom islam.⁷¹ Budskapet för salafisterna som anhängarna kallas är kravet på att återgå till det ursprungliga islam. As salaf betyder fäderna med anspråk på de människor som levde i samma tid som profeten Muhammed och följde honom. Därav kan man utläsa att den ursprungliga islam som salafisterna menar på är den som profeten Muhammed förespråkade. Grundarna av rörelsen såg denna återgång som ett medel för att reformera islam. De som följde denna tolkning skulle belönas av gud.

En tydlig gemensam linje för dessa tre olika tolkningar av islam är att de förespråkar en återgång till ett islam från profeten Muhammeds tid. Detta för att de är puritanska tolkningar av islam. De har även gemensamt att de vill reformera dagens muslimska samhälle enligt denna puritanska tolkning. Närvaron av våld i dessa tolkningar framgår enbart tydligt hos wahabismen som uppmanar sina anhängare att bruka våld för att genomföra reformeringen. Dock finner jag ingen motsägelse till våld i de andra två tolkningarna även fast de förespråkar tolkningen av koranen och profeten Muhammeds regler från 600 talet.

---

⁶⁸ Wilkens (2011), s 14 & Rashid (2002), s 56 & Rashid (2000), s 125 & Sundelin (2005), s 58 & Barfield (2010), s 255 & Shultz & Dew (2006), s 181

⁶⁹ Denzler & Lohner & Graf (1999), s 94 & Sundelin (2005), s 58

⁷⁰ Hjärpe (2005), s 150 & Denzler & Lohner & Graf (1999), s 555

⁷¹ Denzler & Lohner & Graf (1999), s 472 & Hjärpe (2005), s 125-126

Profeten Muhammed hade ju lett sitt folk i krig och som imam lett bönen varav man kan anta att deobandismen och salafismen också ville ha en stark ledare som ledde dem både i krig och i bön.⁷² Detta p.g.a. av deras vilja att återgå till islam från Muhammeds tid på 600-talet. Det var alltså dessa budskap som formade många av talibanernas habitus och gav dem gemensamma dispositioner att handla, tänka och orientera sig efter. Dessa dispositioner var som sagt hämtade ur utbildningen. Mullorna som ledde undervisningen hämtade i sin tur undervisningen enligt deobandismen, wahabismen och salafismen från sociala erfarenheter och kollektiva minnen från profeten Muhammeds tid på 600-talet.

Det är även troligt att den dolda läroplanen gav habituerande inslag ifrån utbildningen inom dessa tolkningar av islam. För oavsett vilken inriktning som lärdes ut i de religiösa skolorna så skedde detta troligtvis i samma typ av institution dvs. madrassas, som är den plats där inom islam som används för undervisning.⁷³ Där hade de islams historia och koranstudier på schemat.⁷⁴ De lärde sig att upprepa det som läraren (Mullan) sa ur koranen. Eleverna förstod initialt inte vad som sades utan upprepade bara det som Mullan sa tills de kunde detta utantill.⁷⁵ Vad de då även lärde sig förutom att rabbla dessa delar av koranen utantill och de delar av islams historia som Mullorna lärde ut var att lyssna på läraren och göra som han sa. D.v.s. att lyda den religiösa ledaren och följa hans anvisningar. Detta är i alla fall tydligt inom deobandsimen, om det föreligger på samma sätt inom wahabismen och salafismen framgår ej men i och med att de olika tolkningarna av islam lärde ut i samma typ av institution (madrassa) gör att det är troligt att alla dessa tre tolkningarna habituerade detta på sina elever.⁷⁶ Att det föreligger på detta sätt visar den första analysen spår av i kapitlet 4.3.2. Problem 1 där det fastslås att Mullah Omar inte ifrågasatts inifrån organisation. Därav finns det anledning att tro att deras habitus utifrån den dolda läroplanen innehöll att lyssna på och lyda den religiösa ledaren som i talibanernas fall är Mullah Omar.

6.4. Strukturen på styret av talibanerna som organisation 2009 enligt habitusteorin

När talibanerna grundades som organisation 1994 kring Mullah Omar är det möjligt att många av individernas eget habitus som formats på liknande sätt i de religiösa skolorna i södra Afghanistan och de afghanska flyktinglägren i Pakistan blev en avgörande faktor för strukturen på organisationens styre. Detta utifrån både den öppna och den dolda läroplanen.

De grupper som samlade sig runt Mullah Omar bestod mestadels av nuvarande eller forna studenter vid koranskolor varav namnet för organisationen bestämdes till talibanerna efter det arabiska ordet för just student d.v.s. talib.⁷⁷ Namnvalet avgjordes alltså p.g.a. den titel som alla de religiösa studenterna hade fått i sina religiösa skolor. Detta förklarar inte strukturen på styret av organisationen enligt teorin men ger en förvarning om att utbildningen påverkat organisationen. De individer som studerat i dessa skolor hade fått lära sig att lyssna på och lyda den religiösa ledaren och leva upp till koranens budskap och Mohammeds levnadsregler från 600-talet. Då var troheten till islam mycket viktigare än troheten till staten och det var varje muslims plikt använda jihad för att försvara sin tro.⁷⁸

---

⁷² Nordberg (1993), s 117

⁷³ Hjärpe (2007) Islam- Lära och livsmönster, s 90-91

⁷⁴ Nordberg (1993), s 343 & Rashid (2000), s 43

⁷⁵ Nordberg (1993), s 343

⁷⁶ Sundelin (2005), s 58

⁷⁷ Sundelin (2005), s 58 & Rashid (2000), s 43

⁷⁸ Sundelin (2005), s 58

Detta ser man en tydlig spårbarhet i ifrån Mullah Omars förklaring till varför talibanerna grundades. ”Vi tog till vapen för att förverkliga målen för Afghanistans jihad och rädda vårt folk från ytterligare lidanden under den så kallade motståndsrörelsen”.⁷⁹ Motståndsrörelsen han menade var de olika krigsherrarnas grupper som förr bekämpat Sovjetunionen och nu bekämpade varandra med folket som den stora förloraren. Lösningen blev att studenterna (talibanerna) organiserade sig kring Mullah Omar för att förverkliga målen för Afghanistans jihad och bekämpa krigsherrarna.⁸⁰ De hade ju lärt sig att det var deras och varje muslims plikt att via jihad försvara sin tro och de trodde på att återskapa det muslimska samhället från profeten Muhammeds dagar på 600-talet.⁸¹ D.v.s. att deras habitus innehöll denna lösning på problemet och de handlade efter detta. Detta talar för att teorin delvis kan förklara deras handlande utifrån utbildningen. Individernas habitus formade organisationen och återskapade den sociala världen från 600-talet enligt de sociala erfarenheterna och kollektiva minnena som Mullorna lärt dem i de religiösa skolorna.

Individernas habitus hade nu format organisationen enligt de dispositioner som de enskilda individerna fått lära sig i de religiösa skolorna. Exakt hur de skulle organisera sig och vilken struktur som ledningen skulle ha var inte i fokus vid denna tidpunkt utan det var att via jihad rädda det Afghanska folket som var i fokus. Att de organiserade sig kring just Mullah Omar kan dock delvis förklaras via den dolda läroplanen i utbildningen som habituerade dem. Detta via att talibanerna (studenterna) lärde sig att lyssna och lyda den religiösa ledaren. Mullah Omar var just en sådan religiös ledare varav det känns som ett rationellt val att de lyssnade på det han sa och följde hans styrningar.⁸² Självklart kan det finnas andra förklaringar till detta men det faktum att de inte har ifrågasatt honom gör att den dolda läroplanen blir en trolig del av förklaringen till detta. Folket såg initialt den nybildade organisationen som befriare.⁸³ De kom med en lösning, något nytt som skulle avsluta stridigheterna som drabbade folket.

1996 när talibanerna fick problem med interna oenigheter var de tvungna att agera på nytt. De hade nu rått framgång i sin väpnade kamp mot krigsherrarna via jihad och hade belägrat Kabul.⁸⁴ Men för att kunna fungera som en stor framgångsrik organisation i framtiden krävdes nu någon form av struktur i ledningen. Mullah Omar kallade då de religiösa ledarna för talibanerna till ett möte i Kandahar för att ta fram en handlingsplan.⁸⁵ Dessa individers habitus innehöll troligtvis historien om när Kalifen Omar valdes till ledare för muslimerna i Arabien efter profeten Mohammeds död. Detta för att historien härstammar från islam på 600 talet och talibanernas habitus formats av islamska tolkningar som ville återskapa det muslimska samhället på 600-talet. Om denna historia verkligen var en del av talibanernas habitus är svårt att fastslå. Dock finner jag det som troligt. Omar eller Umar ibn al-Khattáb som han hette utsågs till Kalif och Amir al-Muminin för att han var en av de mest hängivna och äldsta anhängarna till profeten Mohammed.⁸⁶ Mullah Omar utsågs för att han ansågs vara from och hade en orubblig tro på islam.⁸⁷ Båda var alltså religiöst övertygade.

---

⁷⁹ Rashid (2000), s 44

⁸⁰ Wilkens (2011), s 13

⁸¹ Sundelin (2005), s 58 & Rashid (2000), s 43

⁸² Rashid (2000), s 44-45

⁸³ Sundelin (2005), s 56 & Wilkens (2011), s 13

⁸⁴ Rashid (2000), s 66

⁸⁵ Rashid (2000), s 66 & Sundelin (2005), s 61

⁸⁶ Nordberg (1993), s 22, 117-118

⁸⁷ Rashid (2000), s 44

Umar ibn al-Khattábs uppgift var att leda muslimerna i bön och krig men han var ingen enväldshärskare utan fungerade som rådgivare och såg till att de olika muslimska stammarna kom överens.⁸⁸ Detta med att leda bönen gjorde ju Mullah Omar också kan tänkas utifrån att han var en religiös ledare. Han ledde dem redan i krig sedan 1994, detta också i likhet med Umar ibn al-Khattáb. Även här finns alltså en likhet mellan islam på 600-talet och talibanerna 1996. Umar ibn al-Khattábs auktoritet var dock odiskutabel och anhängarna följde hans anvisningar.⁸⁹ Detta stämmer delvis med Mullah Omar enligt den dolda läroplanens inslag i talibanernas habitus. De lydde den religiösa ledaren och följde hans anvisningar i likhet med islams följeslagare på 600-talet som följde Umar ibn al Khattáb på liknande sätt. Därav kan det te sig naturligt att talibanerna på samma sätt som när Kalifen Omar utropades till ledare för muslimerna utropade Mullah Omar till Amir ul momineen.

Mullah Omar blev nu ledare för jihad och emir av Afghanistan. Senaste gången en afghan hade utsetts till Emir var 1834 då dåvarande kungen Dost Mohammed Khan i sin krigsförklaring förklarade jihad mot det sikhiska kungadömet i Peshawar.⁹⁰ Det sätt som talibanerna nu skulle styras efter var hämtat från islams tidiga dagar och innebar att ett litet råd bestående av religiösa ledare skulle leda dem.⁹¹

Styret av talibanerna skulle nu ske av en litet råd av religiösa ledare med Mullah Omar i spetsen som emir i likhet med Umar ibn al-Khattáb från 600-talet.

Mullah Omar skulle nu reda ut de interna oenigheterna mellan de olika talibangrupperna och se till att de kom överens i likhet med Kalifen Omars ledning från 600 talet. Strukturen för ledning av organisationen hämtades alltså från innehållet i den religiösa utbildningen. Att de följde denna struktur av styre som de själva utsett kan troligtvis förklaras utifrån att deras habitus innehöll att lyssna på och lyda den religiösa ledaren (Mullah Omar). Det faktum att traditionen överensstämmer med deras handlande och att utbildningen hämtades från den tid traditionen kom ifrån gör att teorin delvis kan förklara styret av organisationen utifrån utbildningen. De kollektiva minnena från profeten Muhammeds tid på 600-talet återskapade än en gång den sociala världen. För att förstärka sin position och rå bot på de interna stridigheterna inom organisationen iklädde sig Mullah Omar även profeten Mohammeds mantel i Kandahar. Nu fick han enligt islamsk tradition rätten att anföras inte bara alla afghaner utan även alla muslimer.⁹² Denna tradition vilar på tanken att manteln som det för övrigt finns två utav varav en i Istanbul och en i Kandahar ger bäraren makt och auktoritet från profeten och gud.⁹³ Det är även troligt att denna tradition var en del av det habitus som talibanerna som individer bar på från sin tid i de religiösa skolorna. Detta pga. att den religiösa utbildningen byggde på tolkningar av islam som förespråkade det islam som fanns på profeten Muhammeds tid på 600-talet där denna tradition härstammar ifrån. Att talibanerna handlade enligt denna tradition och att traditionen härstammar från 600-talet gör att deras habitus från de religiösa skolorna delvis kan förklara deras agerande. Att de godtog denna utnämning kan troligtvis förklaras utifrån den dolda läroplanens habituerande av individerna i de religiösa skolorna. Detta habitus innehöll som tidigare nämnts att de lyssnade på och lydde sin religiösa ledare (Mullah Omar).

---

⁸⁸ Nordberg (1993), s 22, 117-118

⁸⁹ Ibid, s 117-118

⁹⁰ Rashid (2000), s 67

⁹¹ Barfield (2010), s 261

⁹² Rashid (2000), s 67 & Hjärpe (2007) Profetens mantel, s 15-16 & Sundelin (2005), s 61-62

⁹³ Hjärpe (2007) Profetens mantel, s 16

Teorin kan då alltså utifrån utbildningen delvis förklara styret av talibanernas organisation. De kollektiva minnena från profeten Muhammeds tid på 600-talet återskapade än en gång den sociala världen.

Sedan denna utnämning 1996 har Mullah Omars position som ledare inte ifrågasatts av talibanerna.⁹⁴ Detta för att de troligtvis fortfarande vill ha den struktur på styret som de valde fram 1996. Deras habitus utifrån den öppna religiösa utbildningen på denna punkt har alltså inte förändrats. Även den dolda läroplanens inslag i habituset skulle kunna vara en anledning. Detta för att deras habitus säger dem att lyssna på och lyda den religiösa ledaren (Mullah Omar). Hans regler och förhållningssätt i kärndokumentet som förespråkar en tydlig toppstyrd organisation enligt analys 1 liknar det styre som talibanerna valde fram 1996 och utsåg Mullah Omar att leda och de följer detta fortfarande 2009. Därav är det troligt att strukturen på styret av organisationen förblivit någorlunda intakt från 1996 till 2009. I och med att strukturen på styret av organisationen 1996 delvis har visat sig kunna förklaras utifrån den religiösa utbildningen så finns det anledning att tro även att strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 kan förklaras utifrån den religiösa utbildningen via habitusteorin och den dolda läroplanen.

Legitimiteten för hans styre av organisationen är hämtat ur den religiösa utbildningen och den muslimska historien, även fast vissa muslimska grupper motsätter sig detta.⁹⁵ Det är framför allt muslimska grupper som inte tror på talibanernas tolkningar av islam som motsätter sig detta.

6.5. Förändrat habitus

Sedan utnämningen av Mullah Omar till Amir ul-momineen 1996 säger historien att Mullah Omar inte ifrågasatts nämnvärt inifrån organisationen varav strukturen på styret av organisationen troligtvis förblivit som det var 1996.⁹⁶ För att förändra det habitus som skapat strukturen på styret av talibanerna och då även förändra strukturen på styret av organisationen så krävs att det uppkommer en situation där det finns bristande överenskommelse mellan individernas eller gruppens habitus och den sociala världen. Exempelvis att styret inte fungerar bra för organisationen i dagens läge. Detta exempel utgår från att det är den sociala världen som förändras. Detta skulle kunna innebära att strukturen på styret av organisationen visar sig bristfälligt för den sociala världen och individerna i talibanerna upptäcker och tar del av detta vilket gör att deras habitus utvecklas och gör att de agerar för att lösa problemet. Då förändras deras dispositioner dvs. det som gör att de kan handla, tänka och orientera sig via de nya kollektiva minnena. I och med detta har individerna byggt på sitt gamla habitus med dessa nya habituerande fenomen som förändringen för med sig. Detta påverkar indirekt styret av organisationen. En annan möjlighet skulle kunna vara att talibanernas religiösa utbildning ändras, både den uttalade utbildningen och den dolda läroplanen. Detta skulle bygga på deras gamla habitus med nytt habitus för individerna som skulle påverka och eventuellt ändrar strukturen på styret av organisationen. Detta exempel påverkar habituset direkt. Det första exemplet utgår från att förändringen kommer utifrån den sociala världen och det andra exemplet från att förändringen kommer inifrån organisationen pga. ändrad utbildning och habitus. Det kan även vara så att båda exemplen inträffar samtidigt. Vilket resultat detta skulle ge är svårt att förutse.

---

⁹⁴ Wilkens (2011), s 17

⁹⁵ Sundelin (2005), s 62

⁹⁶ Wilkens (2011), s 17

Det bästa utfallet för talibanerna skulle vara att den ändrade utbildningen ger ett habitus som förändrar strukturen på styret av organisationen men fungerar att använda i den nya sociala världen. Alltså att resultatet av de två förändringarna fungerar sinsemellan. Det sämsta utfallet för talibanerna skulle vara att resultatet av de två förändringarna drar åt olika håll. Detta skulle innebära att strukturen på styret enligt habituset inte alls passar för organisationen i den nya sociala världen.

6.6. Sammanfattning

Religionen förespråkar en hierarkisk struktur med ledning uppifrån och ner som ses i den första analysen varför utbildningen valts som förklaring av styret utifrån habitusteorin. Andra förklaringar såsom pashtunwali har avfärdats pga. att den förespråkar en struktur på styret som inte överensstämmer med resultatet av analys 1. Varför det är troligt att den religiösa utbildningen habituerade talibanerna som individer så starkt härrör från det faktum att många av talibanerna var föräldralösa och/eller flyktingar från kriget mot Sovjetunionen. De var i och med detta mottagliga för influenser och fick dessa ifrån de religiösa skolorna.

I och med att de flesta individer som var med vid grundandet av organisationen hade fått sin religiösa utbildning i södra Afghanistan eller i flyktingläger i Pakistan så hade de flesta habituerats av tre olika inriktningar inom islam. Dessa tre hade som gemensamt att de eftersträvade en återgång till det islam som rådde på profeten Muhammeds tid på 600-talet.

Att lyssna på och lyda den religiösa ledaren var även det en del av dessa individers habitus. Detta var de flesta talibaners gemensamma habitus 1994.

De handlingar som talibanerna gjort för att organisera sig och styras på härstammar från muslimska traditioner från 600-talet. Det faktum att talibanerna organiserade sig för att styras på dessa sätt från 600-talet och att talibanernas habitus innehöll en tolkning av islam med viljan att återgå till samhället på 600-talet gör att habitusteorin fungerar som en förklaring av strukturen på styret av organisationen utifrån den religiösa utbildningen. Den religiösa utbildningen formade alltså strukturen på styret av organisationen via deras habitus 1994 och 1996. En förklaring till att de följde Mullah Omar från 1994 till 2009 ligger den del av deras habitus som kommer från den dolda läroplanen i de religiösa skolorna. Detta habitus gjorde att talibanerna lyssnade på och lydde deras religiösa ledare som i deras fall var Mullah Omar. Därav är det troligt att strukturen på styret av talibanernas organisation förblivit någorlunda intakt från 1994 till 2009. I och med att habitusteorin fungerar som en förklaring till strukturen på styret av organisation 1994 och 1996 och att talibanerna via sitt habitus lyssnar på och lyder Mullah Omar gör att habitusteorin troligtvis även kan ge en förklaring till strukturen på styret av organisation 2009 utifrån den religiösa utbildningen.

En förändring av det habitus som många talibaner har gemensamt från de religiösa skolorna kräver en konflikt mellan deras habitus och den sociala världen. Förändringen kan komma utifrån och påverka habituset indirekt eller inifrån och påverka habituset direkt. Detta är vad som krävs för att styret av organisationen skall förändras enligt habitusteorin.

7. SLUTSATSER

7.1. Analys 1 – Divisionaliserad organisation

Strukturen på styret av talibanernas organisation enligt kärndokumentet och stödjande källor kan beskrivas relativt bra med Mintzbergs teori om divisionaliserad organisation. I och med detta så fungerar teorin som hjälp för att delvis uppnå syftet med uppsatsen dvs. att försöka åskådliggöra en struktur på styret av talibanernas organisation 2009 och att svara på uppsatsens första fråga: *Kan strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 beskrivas med hjälp av en strukturell organisationsteori?* Slutsatsen grundar sig på att talibanernas organisation är precis som teorin säger, flexibel och kan hantera förändringar och motgångar. Strukturen och hierarkin för talibanernas organisation överensstämmer med teorin enligt kärndokumentet och andra källor. Ledningen som utfärdar strategier överensstämmer med Mullah Omars ledningsråd och deras styrdokument som Rules and Regulations for Mujadihin är ett exempel på. Divisionerna passar bra att jämföra med provinsråden. Stödfunktionerna kanske inte passar lika bra att jämföra med distriktsråden men det går att göra. Enligt teorin ska dessa stödfunktioner arbeta för att stödja divisionerna. Distriktsråden stödjer ju faktiskt provinsråden i och med att det opererar inom respektive provins enligt provinsråden och styrdokumentet.

Genom att titta på talibanernas organisation enligt de fördelar och nackdelar med organisationsformen som teorin beskriver så är en slutsats även att styret av talibanernas organisation inte bara kan beskrivas med teorin utan även att talibanernas organisation fungerade relativt bra 2009.

Vissa problem som talibanernas organisation enligt teorin skulle ha haft har inte blivit problem för talibanerna då deras religiositet och struktur på styret gjort att dessa problem inte påverkat organisationen. De besitter även de fördelar som teorin framlägger för organisationsformen som gör att de är flexibla och kan hantera förändringar.

Att applicera en teori framtagen för moderna organisationer på en jihadistisk islamiströrelse som talibanerna kan till en början verka svårt. Men analysen visar att det i detta fall fungerar relativt bra.

7.2. Analys 2 - Habitusteorin

Habitusteorin som innefattar begreppet habitus fungerar i uppsatsen som en förklaring till varför talibanerna hade den struktur på styret som framgår av analys 1 utifrån den religiösa utbildningen. Individernas habitus utifrån utbildningen i de religiösa skolorna är en förklaring till varför talibanerna organiserade sig som de gjorde. I och med detta så hjälper teorin till att delvis uppfylla syftet med uppsatsen, d.v.s. att förklara varför strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 hade den struktur som analys 1 undersökt och svarar på uppsatsens andra fråga: *Kan den religiösa utbildningen vara en förklaring till denna struktur på styret?* Denna slutsats grundar sig på att de handlingar talibanerna vidtog för att organisera sig och styras på finns som en del i den muslimska traditionen från 600-talet. Deras egna habitus hade via utbildningen gett dem dispositioner att handla på enligt islam på 600-talet. I och med att talibanerna handlade enligt dessa traditioner från deras habitus som överensstämde med de muslimska traditionerna från 600-talet så återskapade de den sociala världen från 600-talet. Detta ger att habitusteorin skjuter in ett förklarande led mellan de sociala förhållandena (den religiösa utbildningen) och individernas beteenden (talibanernas handlingar) vilket är syftet med teorin i uppsatsen.

I och med att talibanerna inte har förändrat strukturen på styret av organisationen sedan 1996 så vill jag påstå att de inte har råkat ut för en bristande överenskommelse mellan individernas habitus och den sociala världen. D.v.s. att styret av organisationen som är utformat efter deras habitus fungerar så som individerna vill att det ska göra. Deras styre som är utformat efter profeten Muhammeds ord på 600-talet fungerade alltså i deras organisation 2009. Självklart finns det säkert andra förklaringar då den religiösa utbildningen inte enbart kan förklara strukturen på styret. Men den fungerar för att ge en förklaring utifrån habitusteorin.

7.3. Analys 2 - Den dolda läroplanen

Den dolda läroplanen fungerar som en stödteori för habitusteorin för att förklara varför talibanerna agerade som de gjorde utifrån den religiösa utbildningen. I och med detta hjälper teorin till att delvis uppfylla syftet med uppsatsen. D.v.s. att förklara varför strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 hade den struktur som analys 1 undersöker och svarar på uppsatsens andra fråga: *Kan den religiösa utbildningen vara en förklaring till denna struktur?* Denna slutsats grundar sig att de dolda budskapen i den religiösa utbildningen som omedvetet lärde talibanerna att lyssna på och lyda den religiösa ledaren gjorde att de samlade sig kring Mullah Omar som var en religiös ledare. Att de även inte ifrågasatt honom som ledare sedan 1996 passar bra utifrån samma dolda budskap. D.v.s. att lyssna på- och lyda Mullah Omar, inte ifrågasätta honom. Detta blev en del av deras habitus i de religiösa skolorna och gjorde sedan att de blev rationellt för dem att följa och lyda Mullah Omar.

Den största slutsatsen är att den dolda läroplanens inslag i habitusteorin kan ge en förklaring till att strukturen på styret av talibanernas organisation förblivit någorlunda intakt från 1994 till 2009. Och då gör att det habitus som formade strukturen på styret av organisationen 1994 och 1996 troligtvis även kan ge en förklaring till varför styret hade den struktur 2009 som analys 1 framlägger. Detta för att deras habitus gjorde att de lyssnade på och lydde Mullah Omar. De var med och utformade strukturen på styret av organisationen enligt habitusteorin utifrån den religiösa utbildningen. Men att de fortfarande lydde honom 2009 och då även godtog den struktur på styret som de valde fram 1994 och 1996 kan delvis förklaras utifrån den dolda läroplanens inslag i deras habitus. I och med detta kan habitusteorin med stöd av den dolda läroplanen utifrån den religiösa utbildningen ge en förklaring till varför strukturen på styret av talibanernas organisation 2009 hade en viss struktur enligt analys 1.

Avslutningsvis vill jag påstå att jag utifrån dessa slutsatser som dragits av både analys 1 och 2 lyckats att bidra med mer information till det rådande forskningsläget om talibanerna som var en del av syftet med uppsatsen.

7.4. Förslag till fortsatt forskning

Mintzbergs teori om divisionaliserad organisation kan fungera att använda för att förklara hur en annan terroristgrupp än talibanerna styrs som organisation. Om denna inte fungerar kan man använda någon annan av hans fyra strukturella konfigurationer. Vilken man använder måste anpassas efter en studie av hierarkin av organisationen.

Pierre Bourdieus habitusteori tror jag att man kan använda för att förklara varför individer agerar som de gör även i andra sammanhang än det som min uppsats handlar om. Självklart skulle det vara intressant om någon använde hans teori för att förklara något fenomen i en annan terroristgrupp än talibanerna. Eller undersöka något annat fenomen hos talibanerna för att få en djupare kunskap om de bakomliggande faktorer som kan skjuta in förklaringar till deras agerande.

Den dolda läroplanen tror jag att man kan använda för att hitta dolda läroplaner på de flesta utbildningssituationer. Det skulle vara intressant att titta på t.ex. den grundläggande militära utbildningen och se vad som är den dolda läroplanen för rekryterna.

Vad är det egentligen som denna utbildning lär ut förutom de ämnen som står på schemat? Det skulle vara intressant för att se om de dolda budskapen i och med frångången från ett invasionsförsvar till ett insatsförsvar förändrats.

8. REFERENSFÖRTECKNING

Tryckta verk

Barfield, Thomas (2010) Afghanistan, A cultural and political history. New Jersey: Princeton University Press.

Bolman, G Lee & Deal, E Terrence (2009) Nya perspektiv på organisation och ledarskap. Lund: Studentlitteratur AB

Denscombe, Martyn (2011) Forskningshandboken -för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna. Lund: Studentlitteratur AB

Denzler, G & Lohner, A & Graf, W (1999) Religions lexikonet. Stockholm: Bokförlaget forum.

Hjärpe, Jan (2007) Islam- Lära och livsmönster. Stockholm: Norstedts förlag

Hjärpe, Jan (2005) Sharia, Gudomlig lag i en värld i förändring. Stockholm: Norstedts förlag

Hjärpe, Jan (2007) Profetens mantel/den muslimska världen 2001-2006. Stockholm: Leopard förlag

Nordberg, Michael (1993) Profetens folk. Stockholm: Tidens förlag

Rashid, Ahmed (2002) JIHAD Framväxten av en militant islam i Centralasien. New Haven & London: Yale University Press

Rashid, Ahmed (2000) Talibanerna, islam, oljan och det nya maktspelet i Centralasien. London: I.B. Tauris & Co Ltd

Shultz, H, Richard & Dew, J, Andrea (2006) Insurgents, terrorists and militias- The warriors of contemporary combat. New York, Chichester, West Sussex: Columbia University Press

Sundelin, Anders (2005) Afghanistan. Stockholm: Svenska Afghanistankommittén & Premiss förlag.

Otryckta verk

Broady, Donald (1998) "Kapitalbegreppet som utbildningssociologiskt verktyg." Uppsala: Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi.

Broady, Donald, (2007) Trettio år efteråt – ett återbesök hos den dolda läroplanen. Publicerad i KRUT mars 2007. Göteborg: Föreningen kritisk utbildningstidskrift

Martin Björnfors SA OP 08-11 – "Insurgent organisation structure A neglected subject?" 2011
<http://www.uppsatser.se/uppsats/caf79d3e36/>

Omar, Mullah (2009) "Rules and Regulations for Mujahidin"-
www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/obamaswar/etc/mullahomar.pdf

Shahid A. Afsar & Christopher A. Samples – "THE EVOLUTION OF THE TALIBAN 2008"
http://www.nps.edu/Programs/CCS/Docs/Pubs/Afsar_Samples_thesis.pdf

Wilkens, Ann (2011) "Talibanrörelsens uppkomst och drivkrafter: En bakgrund inför Bonn II-konferensen om Afghanistan i december 2011". Stockholm: FOI
http://www.foi.se/FOI/templates/PublicationPage____171.aspx?qu=Talibanr%C3%B6relsens&au=&yr=&fomr=&sort=ar%20DES

Internet

www.foi.se besökt 2012-04-10

www.forsvarsmakten.se besökt 2012-04-10

www.isaf.nato.int/ besökt 2012-04-10

www.mintzberg.org/resume besökt 2012-04-10

www.nato.int besökt 2012-04-10

www.ne.se besökt 2012-04-10

www.pbs.org besökt 2012-04-10

www.regeringen.se/sb/d/14465/a/184001 besökt 2012-04-10

www.svd.se besökt 2012-04-10

9. BILAGA

9.1. Förklaring av förkortningar, återkommande ord och begrepp

Amir ul-Momenin/Amir ul-Mominin/Amir ul-Muminin/ Amir ul-Momineen– De rättrognas härskare/ledare.⁹⁷

Deobandism – Puritansk och reformistisk tolkning av islam med ursprung 1867 i staden Deoband i Indien.⁹⁸

Emir - Befälhavare, guvernör, prins.⁹⁹

FOI – Totalförsvarets forskningsinstitut.¹⁰⁰

Imam - Inom shia benämning på ledarna efter Muhammed, tillhörande dennes släkt.¹⁰¹

ISAF – International Security Assistance Force. Den internationella styrka som bekämpar talibanerna i Afghanistan.¹⁰²

Islam - Benämning på den religion som räknar Muhammed som profet och Koranen som helig skrift. Av samma rot kommer ordet muslim (en som underkastar sig).¹⁰³

Jihad – Strävan eller ansträngning i allmänhet, men i islamiskt språkbruk använt dels om "andlig kamp", strävan efter fullkomning, dels som benämning på ett krig som enligt islamisk sharia är legitimt.¹⁰⁴

Kalif/Khalif/Khalifa - Vid profeten Muhammeds död 632 valdes Abu Bakr som efterträdare till Muhammed, även i politiskt hänseende. Från Abu Bakrs efterföljare Umar ibn al-Khattab (634–644) blev titeln khalīfa rasūl Allāh, 'Guds sändebuds efterföljare/ställföreträdare', den allmänt vedertagna titeln på ledaren för den islamiska staten.¹⁰⁵

Taliban – Pluralform av ordet talib betyder lärjunge eller elev vid en religiös skola (madrassa).¹⁰⁶

Talibaner – Betyder student, detta är även en afghansk militär och religiös rörelse.¹⁰⁷

Madrassa/Madrassa - Islamisk institution för högre studier med huvudvikten lagd på Koranen.¹⁰⁸

---

⁹⁷ Wilkens (2011), s 17

⁹⁸ Denzler & Lohner & Graf (1999), s 94

⁹⁹ www.ne.se – sökord Emir

¹⁰⁰ www.foi.se

¹⁰¹ www.ne.se – sökord Imam

¹⁰² www.isaf.nato.int

¹⁰³ www.ne.se – sökord Islam

¹⁰⁴ Ibid – sökord Jihad

¹⁰⁵ Ibid – sökord Kalif

¹⁰⁶ Wilkens (2011), s 12

¹⁰⁷ www.ne.se – sökord Talibaner

¹⁰⁸ Ibid – sökord Madrassa

Mujahidin/Mujahedin – I den islamiska traditionen är detta en benämning på sådana som engagerar sig i kamp till försvar för islam.¹⁰⁹

Mulla/Mullah - Titel för islamiska lärde, lärare och teologer av lägre rang som dock fått viss utbildning vid en madrasa.¹¹⁰

NATO – North Atlantic Treaty Organisation.¹¹¹

PBS – Public Broadcasting Service.¹¹²

Profeten Mohammed - Född ca 570, död 8 juni 632, "Guds budbärare", islams profet.¹¹³

Salafiya (Salafism) – Reformrörelse inom islam med rötterna i Egypten.¹¹⁴

Sharia - Enligt islam den gudomliga lagen, dvs. den vägledning som Gud ger människorna och som har uppenbarats för profeterna, av vilka den siste och slutgiltige är Muhammed.¹¹⁵

Shia - Den gren av islam som (i motsats till sunni) räknar Ali ibn Abi Talib och manliga ättlingar till honom och Fatima som det muslimska samfundets legitima ledare.¹¹⁶

Shura - Ofta förekommande benämning på parlament i arabiska och muslimska länder.¹¹⁷

Wahabism – Puritansk muslimsk reformrörelse med centrum på Arabiska halvön, grundad på 1700 talet.¹¹⁸

---

¹⁰⁹ www.ne.se – sökord Mujahidin

¹¹⁰ Ibid – sökord Mullah

¹¹¹ www.nato.int

¹¹² www.pbs.org

¹¹³ www.ne.se – sökord Profeten Muhammed

¹¹⁴ Denzler & Lohner & Graf (1999), s 472

¹¹⁵ www.ne.se – sökord Sharia

¹¹⁶ Ibid – sökord Shia

¹¹⁷ Ibid – sökord Shura

¹¹⁸ Denzler, & Lohner & Graf (1999), s 555 & Hjärpe (2005), s 150.